

SZLOVO

eggyelgi Újság

január 30, hétfő

Urednik - Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

20. évfolyam 30. szám

Gafencu román külügy-miniszter Beográdban

Bukarestből jelentik: Gafencu külügyminiszter nemhivatalos látogatásra Beográdba utazik. Utjának célja, hogy érintkezésbe lépjen dr. Sztojadinovics Milán jugoszláv miniszterelnök-külügyminiszterrel. Gafencu február elsején és másodikán, összesen tehát két napig marad Beográdban.

A fenti hírrel kapcsolatban a beográdi Politika bukaresti munkatársa a következőket jelenti lapjának: A román kormány nagy figyelmet fordít a nemzetközi helyzetre s ezért látogatja meg Grigore Gafencu külügyminiszter dr. Sztojadinovics Milánt Beográdban, hogy vele bizonyos problémákat megvitasson és eszmecsere folytasson a Dunamedence jelenlegi helyzetéről.

„Itt az ideje, hogy a jugoszláv és magyar nép testvéri jobbot nyújtson egymásnak“

A kormányhoz közel álló beográdi Vreme tegnapi számában Aleksza Ivics egyetemi tanár tollából rendkívül érdekes cikket közöl a szerb és magyar nép kapcsolatairól a múltban. A mindvégig rokonszenves hangon és tudományos felkészültséggel megírt történelmi tanulmány vége így hangzik:

— Ausztriának nem volt érdeke a szerb-magyar együttműködés, amelyet századokon át sikerrel meg is akadályozott. Mindazonáltal többször létrejött a századok folyamán a szerb-magyar testvériség és barátság s minden ilyen alkalommal áldásos hatással volt mindkét népre a szövetség és egyetértés. Ez a két nép jelében és szenvedéseiben rendkívül hasonló egymásra, ez a két nép első és legközelebbi szomszéd, tehát ugyszólván egymásra van utalva. A múlt ezeréves tapasztalatai alapján itt az ideje, hogy a jugoszláv és magyar nép testvéri jobbot nyújtson egymásnak s hogy vállvetve induljon neki a szebb és derűsebb jövőnek.

CHAMBERLAIN:

Jelszavunk a védekezés, de nem a megalázkodás, mert legyőzhetőflenné kell tennünk népünket

Meggyőződésem, hogy nincs olyan ellentét, amelyet nem lehetne tanácskozás és tárgyalás útján megoldani, - mondotta az angol miniszterelnök

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök Birminghamban, az ékszerészszövetség 44. évi közgyűlését követő lakomán hosszabb pohárköszöntőt mondott. A miniszterelnök akit nagy tapsal és éljenzéssel fogadtak, többek között ezeket jelentette ki:

— Mit mondhatnék én válaszul a lojalitásnak és a ragaszkodásnak arra a megnyilvánulására, amelyet meg sem érdemeltem. De ez csak folytatása annak a jó indulatnak, amelyet Önök mindig tanúsítottak családom tagjaival szemben. Nem kell mondanom Önöknek hogy a felelősség terhe, amely Önökre miniszterekre nehezedik és különösen egyre, akinek végső fokon a döntést kell meghoznia minden nagyobb probléma megoldásánál, ma nagyobb, mint valaha is volt. Különösen érzem ezt az olyan fiatal ember, mint én és csak olyan fiatal ember tudja ezt elviselni akinek emésztése és lelkiismerete olyan jó, mint az enyém. (Nagy tetszés és derűtség.)

A FESZÜLTÉG ENYHÍTÉSE

Chamberlain ezután ismertette a védelmi program különböző ipari és gazdasági előkészületeit, majd így folytatta:

— Természetesen nem várom, hogy mindenkor aktualitása legyen a védelmi eszközök és harc felszerelések gyártásának. Remélem hogy egészségesebb gondolkodásra tér át Európa.

A miniszterelnök ezután néhány szóval utalt arra, hogy a birminghami árumintavásárt az idén a király és a királyné nyitja meg, majd foglalkozott a gazdasági prosperitás kilátásaival:

— Egészen a legutóbbi időkig a beszédek egész sora hangzott el az elsőrendű szükségleti cikkek árának emelkedéséről. Főképp az Egyesült Államokban a kereskedelem fokozott fejlődése, úgy látszik, arra mutat, hogy az az óriási visszacsúszás, amely a legutóbbi években minden méretet felülmúlt, eltűnőben van. Amde bizonyos politikai feszültség

is mutatkozik a nemzetközi ügyekben. Ennek lehet alapja, lehet alap-talan is, de mindenesetre hátráltatja a vállalkozást és megmutatja, hogy a politika milyen szoros összefüggésben van a közgazdasággal és a pénzügyekkel. Minden egyéb meg-

fontólástól eltekintve, azt hiszem, hogy ez a tény már magában is igazolja a kormánynak azt a fáradozását, hogy enyhítse a politikai feszültséget és jobb egyetértést hozzon létre a nemzetek között. (Élénk tetszés.)

A müncheni egyezmény

— A mai ünnepi közgyűlés szónoka néhány célzást tett a szeptemberi eseményekre. A müncheni egyezményt, valamint az azt megelőző eljárást, amellyel szemé-

lyes érintkezés útján igyekeztem megoldani azokat a kérdéseket, amelyek a világot majdnem katasztrófába döntötték, sok bírálat érte. Azonban

visszatekintve az eseményekre, nem látok semmi sajnálni valót és nincs okom feltenni, hogy másként kellett volna cselekednem. A háború manapság olyan borzalmas veszteségeket és szenvedéseket okoz, tekintet nélkül végső kimenetelére hogy sosem szabad engednünk, hogy kiörjün, amíg nem követünk el megakadályozására minden gyakorlatilag lehetőt, ami a becsülettel összefér.

— Azok akik eljárásomat bírálják, nem viselik azt a felelősséget, amelyet én viselek és nem tudnak mindzokról a körülményekről, amelyek csak a kormány tagjai előtt ismeretesek. A tájékozatlanság és a felelőtlen kombinációja olyan méretekre vezethet, amelynek jelei

már is mutatkoznak, de amely nem lehet kielégítő alap az egészséges ítélet meghozatalára. Nem látok semmit, amit sajnálnom kellene cselekedetemben, nem látok más olyan utat, amelyet követnem kellett volna. Elmondhatom, hogy

a békét nem lehetett volna megővni a múlt év szeptemberében, ha nem előzte volna meg fáradozásainkat a levélváltás Mussolinival 1937 nyarán és az angol-olasz egyezmény megkötése 1938-ban, mert ezek okozták a javulást Olaszország és Nagybritannia viszonyában.

enélkül pedig sohasem számíthattam, már pedig az ő közreműködése nélkül Mussolini miniszterelnök kül nem hiszem, hogy a békét meg együttműködésére szeptemberben lehetett volna menteni. (Nagy taps.)

A római út

— Hasonlóképp sokan bírálták, hogy a külügyminiszter és én nemrég látogatást tettünk Rómában. Azok bíráltak minket, akik — úgy látszik — eltökélték hogy meg akarják akadályozni a kölcsönös megértést. A pártoskodás és elfogultság anyira elvakította őket, hogy — úgy látszik — szükségesnek tartották még ilyenkor is bírálni ennek az országnak a képviselőit. Kijelentet-

ték, hogy fel fogjuk adni az angol érdekeket, majd azt mondták, hogy meg akarjuk adni Franconak a hadviselői jogokat és el fogjuk árulni franciaországi barátainkat és szövetségeseinket. Amikor azután hazajöttünk és látták, hogy ezek közül a dolgok közül semmi sem következett be, megváltoztatták politikájukat és azt mondták, hogy nem csináltunk semmit, ezért nem volt ér-

demes elmenni, utunkból nem lett semmi.

— Nyilvánvaló, hogy nagyon sok mindent kellett volna tennünk, hogy

Mi nem azért mentünk Rómába, hogy üzleteket kössünk, hanem azért, hogy jobban megismerjük az olasz államférfiakat és személyes eszmecsere útján megismerjük szempontjainkat és megbizonyosodjunk arról, hogy ők értik a mi szempontjainkat. Mindenekelőtt a legteljesebb nyíltsággal beszéltünk mindkét részről és bár nem igyekeztünk megtéríteni egymást a magunk nézetére olyan dolgokban, amelyekben nem értettünk egyet, mégis elmondhatom, hogy sokkal jobb barátságban váltunk el, mint ahogyan találkoztunk.

És még ennél is valamivel több történt. Attól a pillanattól kezdve, amikor olasz területre léptünk, egészen addig a pillanatig, amikor olasz földről távoztunk, az olasz nép részéről a legnagyobb mértékű spontán, egyetemes szívesenlátás megnyilatkozásának tárgyai voltunk, olyannak, amint eddig még sohasem tapasztaltunk. Ezek a demonstrációk számomra két dolgot jelentettek. Először is megmutatták az igaz baráti érzést az olasz nép részéről a mi államunk népe iránt. Ebben senkinek sem lehetett egy pillanatig sem kétsége. Másodsorban ezek a demonstrációk, amilyen világosan csak lehetett, megmutatták az olasz népket azt a bensőséges békevágyát, amely a mi országunkban is tapasztalható. Ez az érzés nem szorítkozik csak Olaszország és Anglia népeire. Pontosan ugyanezt lehet találni Franciaországban, Németországban és

megnyerjük az ellenzék tetszését. Amde, hölgyeim és uraim, nem igaz, hogy utunknak semmi eredménye sem lett.

megtalálhatjuk ezt a világ minden országában.

— Nem zárom ki azt a lehetőséget, hogy a népeknek ezeket az érzéseit a kormányok nem mindig osztják és elismerem, hogy nekünk a kormányokkal van dolgunk és nem közvetlenül a népekkel. Ezért mondom, hogy ápoljuk a népek egymás közti barátságát. (Hosszas, lelkes tetszés.) Éreztessük velük, hogy nem a valószínű ellenségeket látjuk bennük, hanem olyan embereket, mint amilyenek mi magunk vagyunk és törekvéseiket igyekezzünk kielégíteni mindaddig, amíg a törekvések nem kerülnek összeütközésbe az igazság és a szabadság általános jogaival. Így kiküszöbölhetjük azt az örökös gyanakvást, amely szinte megmérgezi a nemzetközi légkört és ilymódon visszazerezhethetjük azt a bizalmat, amely előfeltétele a sikeres vállalkozásnak.

Anglia fegyverkezése

Chamberlain ezután áttért az angliai viszonyokra és kifejtette, hogy az angliai viszonyokért az angol férfiak és nők nagyon hálásak lehetnek, ha összehasonlítják azokkal a viszonyokkal, amelyek között más országok népei élnek. Csak akkor tudjuk javítani az általános életszínvonalat, ha béke van. Háborúban ennek éppen az ellenkezője történik.

Ezután a nemzetközi viszonyokkal foglalkozott és kijelentette, hogy míg legalább is két ember kell ahhoz, hogy békét kössünk, háborút egy is okozhat. Megértésre kell jutni minden politikai tényezővel, de mégis abban a hely-

zetben kell lennünk, hogy függetlenül legyünk a támadástól, amely fenyegeti a demokráciákat, a nemzeti életet és a nemzeti szellemet. Ezért törekszünk ennek az országnak újrafegyverkezésre és folytatjuk ezt a nép teljes hozzájárulásával (Helyeslés.) Hosszu időbe telt, amíg újból mozgásban hozzattuk a gépezetet. De a haladás most már napról-napra gyorsabb minden irányban. Három év óta nagyszabású programot dolgoztunk ki hajóhadunk korszerűvé tételére és újjászervezésére. Hogy fogalmat nyújtsak Önöknek ennek a programnak kiterjedéséről, közölhetem, hogy

1939 március 31-éig nem kevesebb, mint 60 hajóval, 130.000 tonna ürtartalommal növekszik az angol nemzet hajóhada. A következő 12 hónap alatt a haladás még nagyobb lesz, mert 75 további hajó készül el 150.000 tonna ürtartalommal.

Beszéde további részében Chamberlain a légi fegyverkezés és a repülőgépgyártás fejlődésére utalt és kijelentette, hogy a haladás kielégítő. Örömmel látta, hogy míg 1937 áprilisáig egy év alatt mindössze 900 új ember csatlakozott a légi haderőhöz, ezzel szemben már a múlt év hasonló időszakáig 25 ezer önkéntes jelentkezett. Ami a hadsereget illeti, legfontosabb a léghárító fegyvernem. Ezen a téren programunkat nagyon szabadon bírálták. Mindenki tudja, hogy a léghárító ágyuk tekintetében a múlt év szeptemberében bizonyos hiányosságok álltak fenn. Mi a kormány tagjai jól tudunk ezekről a hiányokról, de ezek nagy részét máris kiküszöbölték. Nem volna közérdek ezt pontosan ismertetnem, de mondhatom, hogy néhány nappal ezelőtt újból megvizsgáltam a helyzetet úgy, amint van és abból a szempontból is, hogy mi várható a legközelebbi

néhány hónap alatt. Azt találtam, hogy nagy mértékben javult nemcsak az ágyuk és a mellékgépezetek száma, de az emberanyag is, amely felelős az irányításért és a működésért.

AZ ÖNKÉNTES SZOLGÁLAT

Néhány nappal ezelőtt rádióüzenetet intéztem az angol nemzethez, hogy ezzel megkezdjem a nemzeti önkéntes szolgálat toborzását. Erről most is kívánok néhány szót mondani, bár felesleges volna, hogy a légi erő és a légi védelem fejlesztésének szükségességéről beszélgessünk. Ez ugyanis nemcsak arra való, hogy háborút vezessünk, de elsősorban arra, hogy védekezhessünk. Mi ugyanis nem leszünk mind a jövőszároknak, de mindnyájan a tűzvonalban leszünk. A lakosság minden rétegének részt kell vennie a védekezésben. Nem célunk, hogy békeidőben lépit-sünk egy nagy polgári védelmi

erőt és mindenféle védelmi fegyvert készletben tartunk. A mi feladatunk az, hogy önkénteseket neveljünk bizonyos meghatározott légi védelmi feladatokra és ezeket ki is képezzük. Önkénteseket keresek. Néplünkben a segíteni akarást mindig erős volt, de sohasem volt erősebb, mint most. Jelszavunk a védekezés, de nem a megálázkodás, mert legyőzhetővé kell tenni nemzetünket. Az önkéntesek besorozása haszontalan volna, ha ugyanakkor nem készítjük elő a különféle védelmi szervezeteket. Ez a munka most jól halad. Kifejlesztettük az állami iskolákban az ipari oktatók intézményét, gondoskodtunk az ipari készletek utánpótlásáról, valamint a polgá-

ri önkéntesek sziítéséről.

A további óvóhelyek és különféle i majd így fo — Beszéde külpolitikán szenteltem. kifejeztem, lett előttem jövedelemmel kellett hábo zésre fordítanunk, ahelyett, hogy a népjólétet mozdítottuk volna elő és gondoskodnánk az ipar és mezőgazdaság fellendítéséről, amelyek szintén nem szabad elhanyagolni. Mégis lassítanunk kellett ezen a téren a munkát a nemzeti biztonság érdekében.

Célunk a nemzetközi béke

Egyik nagy elődöm, az ifjabb Pitt, pénzügyi és társadalmi reformokat kezdett, de a nemzetközi viszonyok ezt meggátolták és Pitt a francia forradalom után akarta ellenére történeelmünk egyik legnagyobb háborújába bonyolított és a küzdelembe belefáradva, meghalt, mielőtt győzelmünket megérthette volna. Remélem, hogy sorsom szerencsésebb lesz és elérjük célunkat, a nemzetközi békét.

(Nagy taps.) Oly gyakran ismertették álláspontunkat, hogy ebben a tekintetben nem lehet több félreértés. Azt hiszem, most itt az ideje, hogy mások is hozzájáruljanak azoknak az eredményeknek eléréséhez, amelyek oly dusan ontanak áldásukat mindnyájunkra. A levegő ma gyanakvástól terhes, amelyet nem volna szabad meg-

A békét csak az olyan kihívás veszélyeztethetné, amely — az Egyesült Államok elnökének szavai szerint — az erőszakon alapuló emberi utalom követelését jelentené. Ennek a követelésnek — mint ahogy azt az Egyesült Államok elnöke és én magam is ismételtén kijelentettük, a demokráciák szükségképpen ellenállnak. De nem hiszem, hogy bárki ilyen kihívásra törekedne, mert a háboru olyan súlyos következményekkel járna mindkét oldal népeire nézve, hogy nem indíthatná meg azt olyan kormány, amely népe érdekeit szíven viseli. Meg vagyok róla győződve, hogy nincsenek olyan ellentétek, legyenek azok még oly komolyak is, amelyeket ne lehetne háboru nélkül, tanácskozás és tárgyalás útján megoldani, amint azt a Hitler kancellár által és általam Münchenben aláírt nyilatkozat leszögezi. (Élénk helyeslés.)

Járjunk tehát továbbra is a béke és a békülés ösvényén, de amíg nem egyezhetünk meg a fegyverkezések általános korlátozásában, addig folytassuk országunk megerősítését. Azután, erőnkben bízva, a felesleges rémüldözést és a

könnyelmű közömbösséget egyaránt kerülve, nézzünk a jövővel azzal a nyugodt bátorsággal, amellyel őseink ötnegyed századdal ezelőtt bajukat leküzdötték. (Hosszantartós lelkes éljenzés és taps.)

A ruszin kérdés

többé nem támaszt ellentétet Németország, Lengyelország és Magyarország között

Rómából jelentik: A Tribuna foglalkozik Ribbentrop német és Beck lengyel külügyminiszter tárgyalásainak eredményével és hangsúlyozza, hogy ezek az eredmények elhallgattatják azokat, akik Németország és Lengyelország között éket akartak verni. A német külügyminiszter lengyelországi útja után megállapítható, hogy Németország keleti politikájában nem következik be hátrányos változás. A lengyelek és a németek sokkal többre becsülik együttműködésüket, semhogy azt feladnák kisebb-nagyobb akadályok miatt, amelyeket kölcsönös jóakarattal könnyű szerrel el lehet tüntetni.

A lap a továbbiakban a ruszin kérdéssel foglalkozik és azt írja, hogy ez a kérdés többé nem támaszt ellentétet Németország, Lengyelország és Magyarország között. Azok a megbeszélések, amelyek az utóbbi hetekben Berlin, Budapest és Varsó között folytak, minden félreértést eloszlatnak, ha ilyenről egyáltalában szó lehetett. A légkör ismét tiszta és Lengyelország együttműködése a Berlin-Róma tengellyel — Magyarország álláspontjához hasonlóan — változatlanul fennáll. Ciano gróf varsói útja előtt ezeknek a tényeknek igen nagy jelentőségük van, — írja a lap.

Szlovenszko nem ad területeket Kárpátaljának

A kárpátaljai katonai hatóságok internáltak 100 Volosin-gárdistát

Bécsből jelentik: A Neues Wiener Tagblatt ismerteti a német-cseh-szlovák viszonyt és a cseh-szlovák politika közeli alakulását Ribbentrop és Chvalkovszky megbeszélései után. A német cseh-szlovák gazdasági együttműködés azt jelenti — írja a lap —, hogy a két szomszédállamnak gazdaságilag ki kell egészítenie egymást. E cél érdekében a két ország főleg azokat a gazdasági ágakat fogja fejleszteni, amelyek számára a természetes, kedvező feltételek adva vannak.

A politikai kérdésekkel kapcsolatban a lap hangsúlyozza, hogy Cseh-Szlovákia mint kis, semleges állam akar berendezkedni a számára rendelkezésre álló területen és tartózkodni fog a nagy politikába való beavatkozástól. Ha a többi nagyhatalom is úgy tekinti Cseh-Szlovákiát, mint Dániát vagy Németalföldet, akkor a formális határbiztosítás jelentősége lényegesen csökken. Az emigránsoknak Cseh-Szlovákia nem nyújthat állandó tartózkodást, ezeknek tehát a legrövidebb idő alatt el kell hagyniuk a köztársaság területét.

ukránoknak nevelő ruszin elemek önkényes politikája idézte elő. Ezek a határvillongások kényszerítették a prágai központi kormányt arra, hogy Prchala tábornokot a ruszin kormány harmadik miniszterévé nevezze ki.

A továbbiakban Sidor megcáfolta a német birodalommal kötendő vámunióról és katonai együttműködésről elterjedt híreket. Ami a lengyel-szlovák viszonyt illeti, Sidor kijelentette, hogy a legutóbbi hónapok eseményei következtében beállott feszültséget megnyithi majd az idő. A félreértések eloszlanak és ezzel egyidejűen a szabad szlovákok és lengyelek barátsága minden bizonytalansággal újraszülődik.

Elkobozták Volosin lapját

Husztról jelentik: Volosin miniszterelnök »Nova Sloboda« című hivatalos lapját a katonai hatóságok »Le a cseh miniszterekkel« című cikke miatt elkobozták, a Volosin-gárda 100 tagját pedig engedély nélküli tüntetés megszervezése miatt internáltak.

VÁLASZTÁSI ELŐKÉSZÜLETEK

Munkácsról jelentik: Kárpátalján teljes erővel megindult a választási küzdelem. A választáson igennel vagy nemmel lehet szavazni. Aki nemmel szavaz, tartozik a választási cédulára ráírni nevét és lakáscímét, ellenkező esetben szavazatát érvénytelennek tekintik.

MŰKÖDIK A KASSAI POSTAIGAZGATÓSÁG

Budapestről jelentik: Huszvévi kényszerszünetelés után február elsején ünnepélyes keretek között ismét megkezdte működését a kassai magyar királyi postaigazgatóság. Az új kassai postaigazgatóság területén 14 kincstári és 244 postamesteri hivatal működik.

KÖNNYÍTÉSEK A KÖZLEKEDÉSBEN

Prágából jelentik: A cseh-szlovák távirati iroda közli a prágai közmunkaügyi miniszter jelentését, amely szerint az elmúlt őszi eseményei Cseh-Szlovákia számos közlekedési vonalát elvágta. Cseh

ország közlekedése Morvaországgal, Szlovákiával és Kárpátaljával lassúvá és igen kanyargóssá vált. A cseh-szlovák és a német vasutak igazgatóságai most megegyezésre jutottak és kölcsönösen megengedték a leolmozott vasuti kocsiknak területeiken való szabad közlekedést, még pedig tekintet nélkül arra, hogy milyen rakományokat tartalmaznak ezek a leolmozott kocsik. Ez alól nem kivételek a biztonsági, valamint a rendőrségi, csendőrségi sőt katonai szállítmányok sem.

Ezért nem kell megütközni azon — mondja a jelentés — hogyha például német katonai szállítmányok mennek keresztül a brünni állomáson. Természetesen a Zwittau-hohenstadi és lundenburgi vonalakon is történhetnek katonai szállítások. Ebből viszont az is következik, hogy német csapatokat Drezdából Bécsbe és még délebb irányba is lehet szállítani Cseh-Szlovákián keresztül, mert ilyen módon több száz kilométerrel meg lehet az utat rövidíteni, — mondja a jelentés.

Szlovákia nem ad át területeket Ruszinszkonak

Pozsonyból jelentik: Szlovákia kárpátaljai határán nagyobb számú ruszin él. A Volosin-kormány éppen ezért kezdettől fogva határkiigazításra törekedett. Sidor államminiszter nemrég kijelentette, hogy Szlovákia elzárkózik a ruszinoktól területek átadása elől. Emiatt a kárpátaljai kormány hivatalos lapja és támadást intézett Sidor ellen. Sidor a szlovák lapoknak adott újabb nyilatkozatában kijelentette, hogy a Szlovákiában élő 79.000 ruszinnak parlamentben képviselője és iskolái vannak, nincs tehát okuk rá, hogy Szlovenszkoiban ne érezzék jól magukat. A szlovákok sohasem egyeznek bele abba, hogy az ukránok elfoglalják a határt Szlovákia és Kárpátalja között.

SZAKÍTÁS A BENESI POLITIKÁVAL

Varsóból jelentik: Sidor szlovák miniszter a lengyel távirati iroda munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a második cseh-szlovák köztársaság telje-

sen szakított azzal a felfogással, amely tönkretette Benes Csehszlovákiáját. Az új Cseh-Szlovákia reális politikát kíván folytatni és valamennyi szomszédjával a legjobb viszonyban akar élni. A Kárpátukrajna határán legutóbb lezajlott incidenseket a magukat

Vajjon még mindig szükség van

rámutatni arra, hogy csak a »Bayer«-keresztfel ellátott Aspirin valódi? Igen, mert mindig újabb és újabb ulánzatok tűnnek fel, amelyek az Aspirin-tabletták világhíréből jogosulatlanul használnak akarnak húzni.

ASPIRIN
TABLETTÁK

Oglaš. reg. pod S. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

vetkeztében mandátumukat most elvesztették.

MOSZKVA ÉS PRÁGA VISZONYA

Prágából jelentik: Alexandrovsky prágai szovjetkövét Moszkvába utazott, hogy jelentést tegyen Cseh-Szlovákia új külpolitikájáról, amely igen kedvezőtlenül befolyásolja Prága és Moszkva előbbi viszonyát.

Repülőszerencsétlenség az olasz és a bolgár uralkodó előtt, három halottal

Rómából jelentik: Egy vadász repülőgép eddig még ismeretlen okból a guidoniai repülőtér igazgatósági épületének tetőzetére zuhant, benzintartálya felrobbant és lángba borította az épületet. A pilóta szörnyethalt, az égő épületben egy tisztviselő és egy takarítónő halálra égett, egy női alkal-

mazzott pedig súlyos égési sebeket szenvedett.

A szerencsétlenség Viktor Emánuel király és császár és Borisz bolgár király jelenlétében történt. Az uralkodók ugyanis éppen ebben az időben jelentek meg a repülőtérre, hogy megsejmeljék annak berendezését.

Átalakították az angol kormányt

Chamberlain csak ősszel választat

Londonból jelentik: VI. György király az angol kormány átszervezésével kapcsolatban a következő kinevezéseket hagyta jóvá:

Dominiumügyi miniszter lett Sir Thomas Inskip eddigi haderőfejlesztési miniszter, Malcolm MacDonald volt dominiumügyi miniszter pedig a gyarmatügyi tárcát kapta. Haderőfejlesztési miniszterre lord Chatfield tengernagyot nevezték ki, földművelésügyi miniszter pedig Sir Drummond Smith lett. Az angol uralkodó ezenkívül még több kinevezést hagyott jóvá.

A kormány átszervezésének következményei közül a legfontosabb az, hogy véget vet a közeli választásokról elterjedt híreszteléseknek. Bizonyosra vehető ugyanis, hogy ezek után Chamberlain legközelebb csak ősszel választat. Az angol kormányátszervezés

fontos következménye az is, hogy becseréli a kormány ellen emelt két legélesebb ellenzéki bírálatot, amely a haderőfejlesztés és az agrárpolitika ellen irányult.

Hitler ma este 8 orakor beszél a birodalmi gyűlésen

Hitler kancellár hétfőn este nagyjelentőségű beszédet mond a német birodalmi gyűlésen. A magyar rádió a birodalmi gyűlés üléséről Budapest II. hullámhosszán este 8 órától körülbelül 10 óra 30 percig közvetítést ad, Budapest I. hullámhosszán pedig 11 óra 10 perckor ismerteti a beszédet magyar nyelven.

HALLÓ!

Borisz bolgár király, aki jelenleg Rómában tartózkodik, kihallgatáson fogadta Ciano gróf olasz külügyminisztert. A római bolgár követségen egy óra hosszat tartott a kihallgatás.

Az angol király, királyné és királyi család tagjai pénteken résztvettek annak a csapattestnek a gyakorlatain, amelynek tagjai mesterséges ködöt fejlesztő bombákat dobának. Erzsébet trónörökös és huga a légitámadás elleni védekezés gyakorlatán jelentek meg, ahol a tűzoltók, rendőrök és egészségügyi személyzet végzett bemutató gyakorlatokat.

Von Ribbentrop külügyminiszter távollétében Weizsäcker külügyi államtitkár fogadta a Franciaországból Berlinbe jövő Sandler svéd külügyminisztert.

A palesztinai angol katonák tegnap kezdték használni azt az új amerikai találmányt, amelynek segítségével minden elrejtett fémtest ki lehet kutatni. A készüléket »villamos rendőrnök« nevezik. A készülék villamos és mágneses erővel azonnal jelzi, mielőtt fémből készült anyag közeledik feléje. A készülék segítségével egy arab faluban 12 személyt fegyvert találtak.

Göbbels német propaganda miniszter január 30-án, a nemzeti szocialisták uralemlapjának évfordulóján nagy beszédet tart, amelyet az összes német rádióállomások közvetítenek.

A romániai Ploesti vasútállomáson egy tehervonat összeütközött a petroléumot szállító vonattal, aminek következtében ez utóbbi ciszterna vagonjai kigyulladtak. A szerencsétlenség következtében négyen meghaltak, hatan megsebesültek.

A Petit Parisien jelentése szerint Telnit Larrens pilóta, aki a Páris-Berlin repülőgépet vezette, amely Köln közelében lezuhant, 1937 májusában légi milliós lett, mert akkor már egy millió kilométer utat tett meg repülőgépen.

A délamerikai Montevideóban megbűszélésre jöttek össze Argentína, Brazília, Uruguay és Paraguay kereskedelmi miniszterei. A miniszterek azt a súlyos helyzetet vitatták meg, amelybe a fenti államok Chilével együtt jutottak és a legjobbnak azt találják, hogy esetleg Bolívia és Peru bevonásával nagy gazdasági egységet alkotnának.

A magyar képviselőház a véderőjavaslat elfogadása után bizonytalan időre elnapolta ülésvezetését. A budapesti parlament akkor ül ismét össze ülésvezetésre, ha a zsidótörvényt letárgyalják a bizottságok és a plénum elé terjesztik, vagy ha a földbirtokreformot terjesztik be tárgyalás céljából.

A berlini »Berliner Handels Gesellschaft« 1938 üzletéről kiadott jelentése megállapítja, hogy a bank múlt évi tiszta haszna 2.19 millió márka volt, az 1937 évi 2.20 millióval szemben.

Az új magyar véderőtörvény hat hét múlva lép életbe.

Egyes külföldi lapok híreit, amelyek szerint a francia nemzetvédelmi miniszter nagyszámú tartalékos műszereszt fegyvergyakorlatra hívott volna be, a leghatározottabban megcáfolják hivatalos párisi helyen.

Barcelona felszabadítása

Hogyan keletkezett a függetlenségi mozgalom? - Macia ezredes munkája és csalódása

Barcelona elfoglalásával a nemzetiek nemcsak Spanyolország legnagyobb városát kerítik hatalmukba — mert az egymilliókétszáz ezer lakósu katalán főváros a polgárháboru előtti években jóval maga mögött hagyta a nyolcszáz ezer főnyi Madridot —, hanem a baloldali pártok tulajdonképpen fellegrát is.

A KATALÁN FÜGGETLENSÉGI MOZGALOM

A katalán függetlenségi mozgalomnak két gyökere volt: az egyik a faji s nyelvbéli különbség, a másik a kereskedelmi ellentét. A katalán nép, a maga szívósságával, fürgeségével, vállalkozó készségével merő ellentéte a lomhább, álmodozó, nehezkesebb kasztíliaiaknak s a katalán nyelv, baszk beszivárgásaival, hangtanilag, sőt nyelvtanilag is elkülönül a többi spanyol nyelvjárástól. A katalánok üzleti szelleme, a föniciaiaktól öröklött életrealitása — Barcelonát föniciai telepek alapították — országgrészükből virágzó kereskedelmi s ipari gócpontot csinált, amely mögött

messze maradt Spanyolország többi része

Barcelona a gyapot-, selyem-, üveg-, bőr- és gépipar központja volt, kikötőforgalma nyomban Marseille-é és Hamburgé után következett, külvárosában: Sansban, Bordetában, Espuglasban éjjel-nappal zúgtak a villanytelepek dinamói, dolgoztak a gyárak, zakatoltak a szövőgépek... A nemzetközi munkásság ezrei sok idegen eszmét hordottak ide; többek között ráébresztették a benszültötteket arra a tényre, hogy a madridi kormány mindig az iparos Katalóniától követelte a legtöbb adót.

1910-ben a nézeteltérések már annyira elmérgesedtek, hogy a katalán függetlenségi vezetők: Cambó a madridi Cortes-től

önálló parlamentet és önálló közigazgatást követelt.

E terv meghíusulása után a mozgalom szélsőséges elemei, akik a Madridtól való elszakadás kierőszakolására a forradalomtól sem riadtak vissza, »Accio Catalana« néven külön pártba tömörültek és honfitársukat: Macia ezredest választották meg vezérükkel.

MACIA EZREDES CSALÓDÁSA

Ez a szikár, beesett arcú, lobogó szemű, előkelő katonacsalódból származó katalán élt-halt szűkebb hazájáért és

gyűlölte Madridot.

Primo de Rivera parancsuralma alatt hosszú éveket töltött száműzetésben, Párisban, majd Brüsszelben, lankadatlan erővel dolgozva eszméinek megvalósításán. Hívei bálványozták. Amikor 1931 februárjában kegyelmet kapott, diadalmenetben vonult be Barcelonába. Két hónappal később, a monarchia összeomlása után, megérhette a nagy pillanatot: a Városháza erkélyén állva, ujjongó tízezrek lelkesedése közben kiálhatta ki a Katalán köztársaságot. Első nyilatkozatában tudtára adta Madridnak, hogy Katalónia, bár a spanyol szövetségi államok tagjának vallja magát,

közigazgatási önállóságot követel.

Pár nappal később, április 17-én a madridi köztársasági kormány Zamora elnök jóváhagyásával, hivatalosan is elismerte, hogy az addigi katalán tartomány a »Katalónia, spanyol köztársasági állam« nevet vette fel. Ezután hosszadalmas tárgyalások következtek; a volt ezredesnek egész politikai iskolázottságát, ritka alkalmazkodó készségét és taktikai ügyességét latba kellett vetnie, hogy kitarthasson a központon és elkerülje a helyrehozhatatlan szakítást a madridi vaskalaposok és a barcelónai tulzók között. Az ő nagy személyi tekintélyének volt köszönhető, hogy ez nem következett be. A katalán nép — Spanyolország lakosságának több mint egyhatoda — 1932 december huszadikán választotta meg először saját önálló parlamentjének képviselőit, akik viszont közfelkiáltással Macia ezredest tették meg Katalónia elnökévé.

De az az ember, aki így valóra válthatta életének álmát, ekkor már mély aggodalommal tekintett a jövőbe. Barcelonában mindinkább érezte hatását a szakszervezetek egyoldalú pártpolitikája,

szovjetügynökök izgatták a munkásságot,

a szindikátusok káshegyig menő harcot folytattak a bizalmiférfiak tanácsával a kommunista párt után megalkult az anarchista pártja is, a kereskedelem és ipar megbénult, sztrájkok és terrorista merényletek követték egymást, a képviselőház jóformán munkaképtelen volt. Macia ez az izig vörög spanyol hazafi, hiába küzdött minden erejével az áradat ellen, hiába intette látnoki szavakkal honfitársait: ne távolodjanak el a spanyol érdekektől idegen érdekekért, ne forgácsolják szét erejüket áldatlan párt harcokban, amikor a nagy szociális és nemzeti problémákat csak egymagukban, összefogva valósíthatják meg. Mindez hasztalan volt. Maciát a radikális baloldal azzal vádolta meg, hogy fából vaskarikát, feudális köztársaságot akar még bensőbb hívei szerint is kiöregedett. A hetvennégy éves, még mindig szívós aggyastyánt 1933 decemberében vakbélgyulladás verte le a lábáról s nem tudta kiheverni az operációt. Kiábrándulva

halt meg, utolsó szavai ezek voltak:

— Katalónia elveszett, mert fiai egymás ellen törnek és nem bíznak önmagukban.

BARCELONA, A FORRADALMAK MELEGÁGYA

1934 tavaszán jártam odalent. A gyönyörű város napfényben fürödve — éghajlata az Azurpartéval vetekszik —, félköralakban terült el, erdős hegykaréj lábánál. Ellentétek egymásba szufolása. A Muralla del zibongó síkatorait átszelő, pompás Rambla de las Flores-en barnaköpenyes, pirossapkás földmivesek elégyedtek a mór vízfordók, kasztíliai lepénysütők, levantei pénzváltók közé; lépesöztes felhőkarcok váltakoztak a jellegzetes »katalán stílus« szürke habarccsal bevont erkélyekkel teleaggatott cukrászépítményekkel; a párisi Étoule-térre emlékeztető Plaza Catalanán, a Hotel Colon és a Banca Biscaya előtt, kékesen csillogó Hispano-Suiza gépkocsik fértek meg a csengős ösvérfogatok és kézitálcák mellett, mialatt a XIII. századbeli székesegyház kereszthajójában fekete csipkefátyolos, égő szemű spanyol nők ereszkedtek térdre egy fakereszt előtt, amelynek

Krisztusa derékban elhajlik,

amióta — a legenda szerint — a lepantói tengeri csatában így, testét elmozdítva tért ki egy ellenséges golyó elől... A város későn kelt, de éjjelkor még feketéltek a kávéházi terraszok a néptől, a háziasszonyok kék mamuszban jöttek le korzózni az utcára — ezer meg ezer Carmen papucsban! — és a Tibidabórról, ahová fogaskerekű visz fel és ami itt a Jánoshegynek felel meg, felejtethetetlen kilátás nyílt a kikötő fényező-játékára.

Ma már mindez nehéz elképzelni; a feldúlt utstestek, leomlott házak lobogó tűzvészek holttest-garmadák látomásainak szörnyű függönye elfátylazza a múltat. Bár ki tudja?... Annyi mindent ért már meg ez a szenvedéssel eljegyzett város. És mégsem pusztult el. Bár csak Francóék meghozták neki ezt a nyugalmat, ami a fejlődés előfeltétele.

G. L.

Járványos betegségek lépnek fel a földrengetés sújtotta területen

Egyedül Chillan városában 3000 halottat temettek el eddig

Santiago de Chiléből jelentik: A pénteki napon az összes napszámokos lemondtak napszámukról, hogy azt a hatóságok a földrengetés sújtotta területek lakosságának segélyezésére fordítsák. Sok pénzintézet azt a határozatot hozta, hogy 1938. évi jövedelmek tiz százalékát a szerencsétlen lakosság segélyezésére fordítja.

A földrengetés sújtotta területről még mindig nem állanak megbízható adatok rendelkezésre a halottak számát illetően. Egyedül Chillan városában 3000 személyt temettek el eddig. A hatóságok szigorúan megtiltották a földrengetés sújtotta terü-

letek meglátogatását azoknak, akik nem hoznak élelmiszert magukkal. Concepcionban a földrengetés által okozott kárt 300 millió pezoszra becsülik. A városban és környékén már is különböző járványos betegségek jelentkeztek, ezért a veszélyeztetett területek lakosságát sürgősen áttelepítik.

Miániból érkezett jelentés szerint a »Panamarica Airways« repülőársaság egy nagy repülőgépe elrepült Santiago de Chile irányában és 262 font tifuszesellenes szérumot visz magával, amit magán személyek ajánlódokoztak az amerikai Vöröskeresztnek.

HIREK

Svraka Ferenc noviszádi esperes plebánus nevenapja. Tegnap, Szalézi Szent Ferenc napján ülte meg nevenapját Svraka Ferenc noviszádi esperes-plebánus, akit ebből az alkalomból a báni székváros katolikus társadalmának számos tagja, valamint a Római Katolikus Hitközség, a Katolikus Kör, a Jótékony Katolikus Nőegylet: a NAK, a Polgári Magyar Dalnokör, a Katolikus Olvasókör, a Mária-Kongregáció s a telepi Olvasó- és Gazdakör testületileg keresett fel szerencsekívánataival.

Evangelikus istentisztelet Sztáribecsn. Flachbart Károly novibecsei evangélikus lelkész ma, vasárnap délelőtt fél 9 órai kezdettel istentiszteletet tart a sztáribecsei közös protestáns templomban.

Bácskai ármentesítő társulatok küldöttsége Sztankovics földművelésügyi miniszternél. Bogojevórai jelenték: Népes küldöttség kereste fel Sztankovics minisztert és közbenjárását kérte a bácskai ármentesítő társulatok érdekében. A küldöttség az apatin—szontai, apatin—bácskimonostori, bogojevó—vajszkai ármentesítő társaságok igazgató főmérnökeiből, továbbá Bukin és Novo Szelo község elnökeiből állt, akiket Magarásevics volt miniszter, mostani bácskapalánki képviselő vezetett. A küldöttség vázolta a miniszter alatt az ármentesítő társaságok súlyos anyagi helyzetét és kérte hogy a társaságok által kényszerből felvett sokmillió dináros kölcsönök után eszkozőjön ki olcsóbb kamatoakat. A miniszter tudatta a küldöttséggel, hogy a napokban egy szakbizottság ül össze és rendezni fogja az ármentesítő társaságok anyagi helyzetét. Kiderülnek egy szabályrendelet, amely rendezi ezeket az anyagi kérdéseket.

Elkészült a törhetetlen, kicsorbíthatatlan csodakard. Itagaki altábornagy, japán hadügyminiszter és a japán hadvezetőség több tagjának jelenlétében bemutatták az eltörhetetlen kardot, egy híres japán fegyverkovács tízevi munkájának gyümölcsét. A nem rozsdásodó acélból készült kardpenge a bemutató során sikeresen kiállta a legsúlyosabb próbákat és semmiféle eszközzel nem sikerült eltörni, sem kicsorbítani.

Irányelvek a német festők és mázolóik számára. A birodalmi munkaügyi miniszter rendeletet intézett az építésellenőrző hatóságokhoz, amelyben az épületek külső festésében és mázolásában követendő irányelvekre hívja fel figyelmüket. A rendelet, amely a festők és mázolóik birodalmi szövetségének előterjesztése alapján készült, megköveteli, hogy minden épület színét összhangba kell hozni a környezet tónusával. Ezzel kapcsolatban lehetőleg ki kell kérni az építészek és a városépítészeti bizottságok véleményét. Nagyon üdvös, mondja a rendelet, ha megállapítják az egyes utcákon alkalmazható épületfestések színeit. Ilyen esetben el kell készíteni az utca színskáláját és a mázoló csak a skála színei közül választhat. A rendelet szerint a háztetők és a leveztőcsatornák színezésénél kerülni kell a ríktő színeket, ami nyilván légóttalmi szempontokra vezethető vissza. Egyes vidékek jellegzetes épületfestési módszereit lehetőleg meg kell tartani. A rendelet gondoskodása kiterjed a festett reklámokra is és azt az álláspontot foglalja el, hogy a házfalra festett reklám előnyben részesítendő a kifüggesztett cégérekkel szemben.

Minden leánynak nem járhat egy Clark Gable

— Ebben az országban, ahol a lányok műveltségük jórészt a moziban szerzik, — mondta Mrs. Ogden, a londoni egyetem egészségügyi konferenciáján — nem árt figyelmeztetni őket, hogy nincs annyi Clark Gable a világon, hogy minden leánynak jusson egy és hogy nem az az ideális nő, aki egész nap drága diványon heverészik s akihez futatszámra özönlenek a virágcsokros udvarlók, hanem az átlagos anya, aki idejét egészséges családfelnevelésnek szenteli.

Mrs. Ogden azt ajánlotta ezután a leányoknak, hogy foglalkozzanak élettannal és növénytantal, ezekből sok mindent tanulhatnak, ami későbbi életükben fontos lesz.

Református lelkészértekezlet én a jugoszláv református keresztény egyház lelkészei háromnapos zártkörű konferenciát tartanak Feketesén, amelyen egyházi és hitéleti dolgokat vitatnak meg. A rendezőség most küldte szét a részletes meghívókat. Az előadók közt szerepelnek: Weimann Péter esperes, id. Keck Zsigmond ercenkai, Róth Lajos feketési, Csete István kőrogi, ifj. Gachal János szombori, Ládi István lászlovói, Weitmann Henrik vinkovci, Békássy Zoltán pacsi, ifj. Fülöp sztariszváci, Baksa Árpád pancsevői református lelkészek, míg az istentiszteleteket Sipos Mihály, Pempt Herbert lelkészek tartják.

Tűz Noviszádon. Tegnap délután Noviszádon kisebb tűz pusztított a Stranduton levő Sztarajna-fatsépen, amely a vasúti töltés lábánál fekszik. A tüzet egy mozdonyból kipattanó szikra okozta. A helyszínre hívott öntözés csakhamar eloltotta a tüzet úgyhogy a kár mindössze 2000 dinár.

Bányászati bizottság Mosztárban. A mostári bányában szombaton délután súlyos szerencsétlenség történt, amelynek három halálos áldozata van, ugyanígy Ilija Terzics és Mustafa Prnjac munkások valamint Miho Kumstek felgyógyuló. A szerencsétlenséget szélvihar okozta.

Hitler Európa legmodernebb csillagvizsgálóját ajándékozta Olaszországnak. Rómából jelentik: A Monte Porzio csucsán rövidesen emlekk fog állni, amely Hitler kancellár tavaly májusi római utazását fogja megörökíteni — Európa legmodernebb csillagvizsgálójának alakjában. Római látogatása során Hitler kancellár egy egész csillagvizsgáló felszereléssel lepte meg a Ducet és Mussolini nyomban kijelentette, hogy költséget és fáradságot nem kímélve, pompás hajlékot terem a rengeteg drága műszernek. Róma új csillagvizsgálóját a várostól mintegy husz kilométerre, a világhírű kirándulóhely, Frascati közelében építik fel. Azért esett a választás éppen Monte Porzióra, mert a légköri és éghajlati viszonyok itt a legjobbak, azonkívül nagyon közel fekszik a fővároshoz. A csillagvizsgálónak két óriási kupolája lesz és pompás laboratórium áll majd a tudósok rendelkezésére. Hitler kancellár ott felállítandó ajándékai között van egy 10,5 méteres gyújtótávolságu nagy teleszkóp és egy 62,5 centiméter átmérőjű reflektor, amely ugy közvetlenül megfigyelésekre, mint csillagfényképezésre egyformán be van rendezve. A kancellár ajándékai között találunk egy három teleszkópból összeállított astrographot is, azonkívül egy reflektor teleszkópot és számtalan más finom eszközt és készüléket, mint például sugármérőt, mikro-fotométereiket és minden más szükséges felszerelést, amire csak egy modern csillagvizsgálónak szüksége lehet.

Hasfelmetszőnek nézett egy jámbor szolgát — ijedtében meghalt. Marsden Viktória 13 éves liverpooli lány sötét este ment haza a tánciskolából barátnőivel; utközben a halifaxi titokzatos hasfelmetsző borzalmas tetteiről beszélgettek, aki a lapok jelentése szerint védtelen nőket szabadon össze borotvájával. Hirtelen egy férfialakra lettek figyelmesek, aki sebes léptekkel közeledett. »Jaj, a hasfelmetsző», — sikoltotta Viktória és rémülten futni kezdett. Szülei lakásához érve, a küszöbön holtan rogyott össze. Halálát az izgalom által előidézt szívroghadás idézte elő. A rendőri nyomozás megállapította, hogy a vélt »hasfelmetsző» Jackson Tamás háziszolga volt, aki a közeli tőzsdébe futott hogy zárás előtt szivarj vegyen és sejtelve sem volt a tragédia felől, amelyet önkéntelenül előidézett.

Kivégeztek egy vándorbüvészt, mert az ördöggel cimborált. Juan Salvadore vándorbüvész Hananile mexikói faluban bűvészműtatványokat végzett a régi elcsépelet mintá szerint: ka'apból nyulat, a levegőből zsebkendőt, nézői orrából és füléből pántlikát varázsolt elő. A babonás falusiak, akik sohasem láttak ilyen »csodákat», feljelentették a bűvészt, hogy az ördöggel cimborál. Salvadore, akit a falu bírja és tanácsa elé hurcoltak, kétségbeesetten igyekezett az együgyű embereknek közügyessége titkát megmagyarázni, de szigorú bírái képtelenek lévén mutatványait utánozni, a bűvészt, mint a sátán szövetségeseit, halálra ítélték. Salvadort nyakába hurcolták kötélllel a falu főtérére hurcolták, ott köölajjal leöntötték és felgyújtották.

Csantaviri hírek. A templombajáró asszonyok a napokban észrevették, hogy mise után egy gyermek egyik falon elhelyezett perselyből a pénz kiontotta és utána kiszaladt a templomból. Azonnal szólítottak egy rendőrneket, aki hamarosan el is fogta a perselyfosztogatót 11 éves kiskorú személyében. A rossz utra tért gyereket a rendőrség átadta szüleinek megfenyítés végett. — A keresztetek egyesületében február 5-én kulturelőadás lesz. A műsor összeállításán már serényen fáradoznak a tagok.

SZIVÁCI HIREK. A tartástület pntelken este jelszerűlt működveői előadást rendezett a Szokolánában melyen több egyfelvonásos darabot és énekszámot adtak elő. Az előadásn nagyon szépen szerepeltek és sok tapsot kaptak: Mózer Mariska, Bozsón Emmilre, Rájics Pelka, Knezevics Olga, Szuvajdzsics Jelica, Latinkin Dánka, Bózsán Szóka, Nicsetin Radmilla, Majszi Darinka, Am'adzics Katica, Cselic Lyubica, Kállics Radován, Szuvajdzsics Duskó, Jevrics Szima, Civrics Vlájko, Lancuszi Rádivoj és Veszelin Lázár.

Február 8-ig lehet jelentkezni a budapesti társasulazásra

Párisba is társasulazást rendez a Putnik

Mint már jelentettük, a noviszádi Putnik a Fruska Gora turistatársasággal együtt február 14-én különvonatot indít Budapestre. A vonat február 14-én reggel indul Noviszádról és délután 2 órakor érkezik Budapestre. Budapestről vissza február 19-én éjféltkor indul és 20-án a korai reggeli órákban érkezik Noviszádra.

A különvonat utasai kollektív utlevéllel utaznak, amelyhez adóbizonylat nem szükséges. Minden utasnak rendőrségi engedélyt kell beszerezni és ennek alapján veszik be a kollektív utlevélbe.

A budapesti kirándulásra két jelentkezési határidőt állapítottak meg. Az első határidő február 3. a második február 8. Aki a második határidőre jelentkezik, többet fizetnek. Minthogy az első határidő már igen közel van, nem baj, ha a rendőrségi engedélyt a személyes jelentkezés után, az első határidő elteltével adják be, de mindenképpen még február 8 előtt.

Azok, akik az első határidő előtt jelentkeznek, harmadosztályon 220 dinárt, másodosztályon 300 dinárt fizetnek Noviszádtól Budapestig és vissza. Azok viszont, akik február 4. és 8. között jelentkeznek harmadosztályon 250, másodosztályon 340 dinárt fizetnek.

Aki Noviszádon kívül laknak, Noviszádig, mint esatlakozási állomásig, 50 százalékos vasúti kedvezményt kapnak.

Az utasok legfeljebb 50 pengő készpénzt vihetnek magukkal, míg további 75 pengőt csekkben, vagy más értékpapírban.

Közelebbi felvilágosításokat a Putnik ad.

Ugyancsak a Putnik és a Fruska Gora turistatársaság társasulazást rendez Párisba.

A híres párisi divatrevü megtekintésére.

A kirándulók február 14-én indulnak és február 23-án érkeznek vissza. Jelentkezéseket legkésőbb február 7-ig fognak el.

Viteldij Rakek határállomástól Párisig és vissza harmadosztályon 1290 d'inar, másodosztályon 1990 d'inar. Teljes ellátással együtt harmadosztályon 1990 másodosztályon 2590 d'inar. Ez utóbbi árakba beszámították a párisi szállodát és reggelit, valamint hordárt is.

A BUDAPESTI GELÉRT-SZÁLLÓ MÁRVÁNYTERMEBEN FODRÁSZNYOMPIÁT RENDEZTEK

Habár a szálló márványterme sima, s nincs tenger ottan, mely hullámot verne,

A fodrászverseny napján, mint a tenger, Ugy hullámozott a szálló márványterme.

Csattogtak ollók, hajsütők és fésűk, Hajszáritók és fejszorítók bugtak S míg a Fizarók fel le hullámozottak, A nők haján hullámok tornvosultak. A »tartós hullám« elsdort sok fodrászt,

Ki első díjért hasztalan pályázott, S így történt az, hogy tenger s hajó nélkül

SZINHÁZ-FILM

Zsufolt ház, pazar divatszemele és remek hangulat volt az első noviszádi Katolikus Bálon

A beltéri Katolikus Körnek nemrég felépült modern, gyönyörű otthona lehetővé tette az első Katolikus Bál megrendezését, amely — a kitűnő kezdéssel — a jövőben évről-évre kimagasló eseménye lesz Noviszád katolikus társadalmának.

A Katolikus Otthonnak önmagukban is mutatós helyiségeit a rendezőség finom izléssel és nagy hozzáértéssel díszítette fel szombat este. Hogy méltó keretül szolgáljon a nagy számú előkelő közönségnek. A délszaki növények, selymek és szőnyegek közt is feltűnést keltett a nagyterem ötletes díszítése, amelynek zenekari elmélyvénye mögött, a formaruhás kisleltagu jazz felett ezüst-hangjegyek hívták fel táncra a fiatalságot. Ebben a színes környezetben

magyszerűen festettek a hölgyek szebbnél-szebb estélyi ruhái és a túlnyomórészt frakkos férfiak,

ugyhogy szinte farszótlan sok nézővalója volt azoknak is, akik nem a tánc kedvéért mentek el a bálba.

A többség persze táncolt s erre volt is bőven alkalom: a nagyteremben a már említett Kovács-jazz játszott mellette a kisteremben elsőrendű cigánybanda húzta, a másodikemeleti lárban pedig gramofon-rádió szólt

szakadatlanul

Ennek megfelelően a hangulat is fokról-fokra emelkedett s az éjfél órákban már a régi jó békevilágra emlékeztetett a pezsgős palackok sűrű durrögása. A közönség nagyrésze kitartott a reggeli órákig,

voltak azonban, akik még délelőtt 9 órákor is csak nehéz szívvel szánták rá magukat a hazamezésre.

A bálon megjelentek számát hozzávetőleg 400-450 főre lehet becsülni. Ott volt Svraka Ferenc esperesplébánossal és dr. Koráni Elemér rókus plébánossal az élén Noviszád katolikus társadalmának színe-java,

de igen sokan jöttek el Odzsacl-ról, Kuláról, Palánkáról, Szomborból és más bácskai helységekből.

Mind ezek szétvisszik majd a hírt az első Katolikus Bál nagy sikerének, úgyhogy a második és soronkövetkező Katolikus Bálak már némesak Noviszád, hanem az egész Bácska katolikus társadalmának hagyományos farsangi összejövetele lesz.

A noviszádi Katolikus Kör és Katolikus Jótékony Nőegylet vezetését és tagjait akik ezt a felejthetetlen estét, fáradságot nem kimélve megrendezték köszönet és elismerés illeti.

***

Farsangi bálkirálynét választanak a noviszádi Polgári Magyar Daloskör szombatesti „mükedvelők bálján”

Keves noviszádi multság iránt nyilvánul meg olyan nagy és általános érdeklődés, mint a noviszádi Polgári Magyar Daloskör szombatesti »Mükedvelők bálja« iránt. A rendezőség a maga részéről mindent meg is tesz, hogy a közönség érdeklődését teljes mértékben kiérdemlje és hogy a multságot ismét olyanná varázsolja, hogy ott mindenki csak jól érezhesse magát.

A bálon megjelenő leányok részére külön meglepetést készítenek elő, mert megválasztják a »farsangi bálkirálynőt«. A választás nemcsak szép címet jelent a boldog győztesnek, hanem értékes ajándékot is. A rendezőségnek ugyanis sikerült egy vezető noviszádi céget megnyerni, hogy érté-

kes és szép kelmét ajánljon fel a »farsangi bálkirálynő«-nek. A bálkirálynő megválasztandó udvarhölgyei szintén szép ajándékokat fognak kapni, úgyhogy a »mükedvelők bálján« megjelenő leányok számára sokáig szép emlékként fog élni a szombatesti multság.

A mükedvelők bálja iránti általános és nagy érdeklődésre való tekintettel szerdán megkezdik az asztalok előjegyzését is. Asztalokat Ábrahám János könyvkereskedésében és a Daloskörben lehet előjegyezni. Az előjegyzés alkalmával azonban ki is kell váltani a jegyeket, mert csak azokat az asztalokat tudják fenntartani és biztosítani, amelyeknek a jegyeit megváltották.

***

Vasárnap Noviszádon újra előadják a

FRAKKOS BETYÁROK

operettet, melynek első előadása a külső Katolikus Olvasókör rendezésében hatalmas sikert aratott

A noviszádi Külső Katolikus Kör kitűnő mükedvelői — mint ismeretes — a múlt vasárnap mutatták be Hegedüs László és Bencz Boldizsár »Frakkos betyárok« című operettjét. Az operett első előadását zsufolt ház nézte végig és ugyszólván minden jelenet után hatalmas taps jelezte, hogy az operett teljes mértékben megnyerte a közönség tetszését. Különösen nagy sikert aratnak az operett humoros alakjai, min-

den mozdulatukat kacagóorkán kíséerte.

A Külső Katolikus Olvasókör vezetősége most elhatározta, hogy délutáni előadást is rendez az operettből, hogy azok is végignézhessék, akik este nem szívesen mozdulnak ki a lakásukból. A délutáni előadást jövő vasárnap, február ötödikén rendezik meg a beltéri katolikus otthon nagytermében. A szereposztás az eredeti marad.

Fontos orvosi tanácsok betegek és egészségesek számára

A korai öregedés elkerülhető (11)

Az életkort nem a kalendárium szabja meg, hanem a szövetek állapota, a testi és lelki személyiség. A fontos keresztmetszetén az évgyűrűk számából leolvasható a kora, ami a szó igaz értelmében meg is felel a fa életévének s ugyanígy a csigahéj növekedési gyűrűiből szintén megtudható, milyen idős a lakója. Az embernél mint fent láttuk, csak hozzávetőleges következtetést lehet vonni a test nagyságából, a csontrendszer fejlődéséből. Müller az egyes életévekre jellegzetes átlagos nagyságot táblázatokban állította össze. Azonban az így nyert számok a különböző fajoknál a városi és falusi lakosságnál a férfi és a női nemnél eltérők. A növekedés, a csontrendszer fejlődése legelőkelőbb az első években, aztán a neml érés idején lép fel nagy növekedési energia, mely eltart kb. a harmincas évekig.

Stettner utal arra, hogy a család szociális helyzete milyen döntő befolyással van a fejlődés gyorsaságára. A jómódu városi nép gyermekeinél korábban következnek be a kifejlődés mint a falun. A szellemi nevelés is nagy befolyással van a test nagyságának kifejlődésére. Azt észlelte, hogy a falusi gyermek kisebb, mint a hasonló koru városi gyermek. A gimnazisták nagyobbak, mint a polgári iskolások. Magasabb korban a testmagasság csökken, ami a csontrendszer visszafel-

désének tüneteiben, a gerincoszlop zsugorodásában és a fej kifsokú előre-hajlásában találja magyarázatát. A testsúly a 30-as években gyarapodik, az izomzat erősödése és a zsírpárna terjeszkedése által. A zsírpárna helyzete és eltolódása fontos utmutató az életkor meghatározásánál, hiszen egy bizonyos kornak már a megnevezése is átírozott képet varázsol elénk. A gyermekkorban mindenekelőtt az arc keretisége, a száj kicsisége adja meg a fiatalos kifejezést. A huszas években pajkos kedélyes lelki hangulat mellett az arc felső részéről, a zsírpárnának az alsó rész felé húzódását látjuk, ami a harmincas évekig mindinkább fokozódik s végül is toka kép-ződéséhez vezethet, az ajkak vastagabbak lesznek, az orr és fül husosabb. Az erő és az élettegyensúly ekkor van legnagyobb mértékben kifejlődésében. A 40 éves ember már elérte az érés csúcspontját. A törzsnövekedés befejezése után a zsírpárnái megnövekszenek főleg asszonyoknál, a mellkas teltebb lesz, a zsír különösen az ágyéktájon szaporodik fel, pocakosság jelentkezik, úgyhogy az arc megtekinthetése nélkül, pusztán az alakból is lehet következtetni az életkorra. A hasfalba mindig több és több zsír rakódik le, aminek igen nagy mértékben való fel-szaporodása sokszor groteszkül hat.

(Folytatás a szerdai számunkban)

Özönle tanácsok cukor-befégek részére (8)

Ilyen lisztnélküli gratinírozó mártáshoz használjunk tojássárgáját, vajot, savanyu tejfelt és reszelt parmezánsajtot. Ezzel a gratinírozó mártással leöntjük a húst és sütőben pirosra sütjük. E mártás a húsfelületén, a hőbehatás folytán gyorsan megalvadó krusztát (kérgét) alkot, a húst rendkívül ízesen tartja, megóvja a kiszáradástól. A felületen pedig önmaga is igen ízletessé változik.

Ha a fogyasztható húsmennyiség elég bőséges, az elkészítés, felosztás már nem gond. De, ha mint a mindiaditánkban, 25 deka = 1/4 kg. vagy még ennél is kevesebb van előírva, felhasználását jól gondoljuk át.

Már érintettük ezt a kérdést is, hogy a cukorbetegnek nem szabad éhségét éreznie. Az éhségérzés azonban nem is függ mindig az elfogyasztott étel mennyiségétől inkább egyéni dolog. Ha a táplálkozás szempontjából igen fontos húsféle kevesebb is, elkészíthetjük úgy, hogy szemre jókora adag legyen. Egyszerű fogásunk, hogy szíros húst választunk, például: sertést, libát vagy a sovány húst zsírosan készíthetjük el (spekélés tüzdélés szalonnával). Más részt, pótló anyagokkal, friss gombával vagy más főzelékekkel töltjük meg s így látszatra növeljük az adagot. Pótlás még a főzelék feltéttel székelgyulyás, lecsó, hussal töltött főzelékek, u. m.: kis kalarabé paprika, paradicsom vagy főzelékekkel együtt kisütött húszelet. Ilyen gazdaságos húsfel-recepteket szintén mellékeltem a függelékben.

Helyettesíthetjük a húst teljes mértékben tojással is. A tojás igen sok zsírt vehet föl s igen jól készíthető sajttal, gombával, főzelékekkel — (rán'ották, omlettek, l. függelék), s így, ha egy tojásra 40 grm = 4 deka nyers húst cserélünk be, már

két tojásból, 80 grm = 8 deka, igen jól helyettesíthetjük a husvacsorát.

A tojással már előzőleg is találkozunk a konyhatechnika egyik fontos alapanyagaként. Kedvelt egészben, mint tükörtojás, vékony sonka (4-5 deka) vagy szalonnarétegen sütvé, (ham and eggs, bacon and eggs.) Keményre főzve és felszeletelve, jó vajvívó-mellékétel lehet. Azonban ha kettéválasztjuk, a sárgáját a fehérjétől, akkor két alkotórészt különbözőképpen fogjuk felhasználni.

A tojássárgája körülbelül egyharmadát teszi ki az egész tojásnak s mintegy öt gramm zsírnemű anyagból áll. Ennélfogva sokkal nagyobb mennyiségben használhatjuk fel, mint a tojásfehérjét. A zsírok tárgyalásánál nem feledkezhetünk meg erről. Másként áll ez a tojásfehérjével. Ez mintegy 30 grm súlyt képvisel, s majdnem 4 grm fehérjét tartalmaz, s miután a cukorbeteg diétájában a fehérjefélék is bizonyos megszorítás alá esnek, az egész tojások száma is meghatározott. Mondhatjuk, hogy a különböző ételek elkészítéséhez naponta körülbelül 2 egész tojás szükséges. Ha ezen felül a diéta még elbir tojást, úgy a fentiek szerint felhasználható, ha nem áll rendelkezésére, úgy a beteg a már előbb leírt módon, a husporció rovására fogyaszthatja a tojást, vagy elégedjünk meg a tojássárgájából készített ételekkel. Az így fennmaradt tojásfehérjét azért nem kell kidobni.

A tojásfehérje felvert habjából készül a kenyér pótlóanyaga, úgynevezett »levegőkenyér«.

(Folytatás a szerdai számunkban)

SPORT

A noviszádi serlegtorna eddigi legnagyobb meglepetése: NAK-Vojvodina 2:0 (1:0)

A noviszádi elsőosztályú csapatok serlegtornája keretében tegnap délután került sor a Vojvodina-NAK mérkőzésre, amelynek szép időben körülbelül 1.200 főnyi közönsége volt a Karagyorgyepályán.

A Vojvodina egy-két játékos kivételével az első csapatát vonultatva fel, a NAK azonban azt a megfiatalított csapatot szerepeltette, amely a legutóbbi serlegmérkőzéseken is játszott. Ilyen körülmények közt nagy meglepetésnek és nagy teljesítménynek számít, hogy ez a fiatal csapat, amelyet mindenki jóelőre eltemetett a Vojvodina ellen, megérdemelt győzelmet tudott aratni a bajnokcsapat felett.

A mérkőzés mindkét részről kölcsönös idegességgel kezdődik, lassankint kidomborul a feltűnően jól és lelkesen játszó NAK főlénye. A 13. percben Csillag kitűnő sarokrugása után a Vojvodina-kapu előtt kavardós támadás Karaba megszerzi a vezető gólt. Ezután a Vojvodina több heves ellentámadást vezet, de a NAK jól tartja magát s a félidő további folyamán az erőviszonyok kiegyensúlyozódnak, úgyhogy újabb gól nem esik.

Szünet után egyideig a Vojvodina ostromolja a NAK-kaput, de az eredménytelenségbe lassan belefárad s ismét a NAK ragadja ma-

gához a játék irányítását. A 34. percben meg is születik az eredménye Bartha szép gójával. Az utolsó 10 percben váltakozó támadások folynak s a közönség már kezdi elhagyni a pályát, amikor váratlan botrány tör ki.

Popescu, a Vojvodina háttérvédje, kimegy a játéktéren kívül rugott labdáért s közben összeszóalkozik (vagy összeütközik?) egy nézővel. Erre nagy tumultus támadás a közönség beront a pályára s miután az alszövetség elfelejtett rendőrségről gondoskodni, a játékos félbeszakad. Popovics Csátó, aki egyébként jól vezette a mérkőzést kénytelen azt lefújni 2 perccel a befejezés előtt.

A NAK-Vojvodina mérkőzés után az elsőosztályú serlegtorna állása a következő:

1. ZsSK	3	3	0	0	16:4	6
2. NAK	4	3	0	1	13:10	6
3. Vojvodina	3	2	0	1	8:5	4
4. Radnicski	4	1	0	3	7:19	2
5. Isztra	4	0	0	4	10:14	0

Egyéb noviszádi eredmények:

Vojvodina ifj.—NAK ifj. 4:0 (2:0) barátságos

NAK/B—Rapid 9:1 (2:0), barátságos.

Livnicsár—Makkabi 2:2 (2:1), barátságos.

Trgovacski—Szlávia 1:0 (0:0), másodosztályú serlegmérkőzés.

Nyugodt hangulatban kezdődött a JNSz közgyűlése:

Elnök újra dr. Andrejevics lett

A Jugoszláv Labdarugó Szövetség vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel tartotta meg ezévi rendes közgyűlést Beogradban. A közgyűlésen a szövetségnek 633 egyesülete képviseltette magát s a legtöbb megbízással ezuttal is Szegedinszki Nesztor (Szubotica) rendelkeztett.

Dr. Andrejevics Mihajlo elnöki megnyitójában indítványozza, hogy a közgyűlés küldjön hódoló táviratot Öfelsége II. Petar királynak és Öfelsége Pavle régenshercegnek, valamint üdvözlő táviratokat dr. Sztojadinovic Milán miniszterelnök-külgügyminiszternek, Leticia pénzügyminiszternek és Masztrovics testnevelési miniszternek. Az indítványt a közgyűlés nagy lelkesedéssel szavazza meg. Ezután dr. Andrejevics beszámol a szövetség múltévi munkásságáról, amelyet megkönnyített a kormány intézkedése a sport-illeték leszállításáról. Ezzel a jugoszláv futball életét új fejlődési lehetőségek nyíltak.

A titkári jelentés szerint a JNSz-nek 665 egyesülete van, ezek közül 71 az idén jelentkezett felvételre. Az igazolt játékosok száma 40.633, a játékevezetőké 521 és a sportbíróké 206.

A közgyűlés úgy ezt a jelentést, mint a pénztári jelentést egyhangu-

lag minden vita és hozzászólás nélkül vette tudomásul. Erre — mint azt Hadzsi Koszta főtitkár a Reggeli Újság beogradai munkatársának kijelentette — a JNSz fennállása óta még nem volt példa.

A felmentvény megadása után beöltözték azokat a tisztviselőket, amelyekben a régi mandátum lejárt a folytán új választás vált szükségessé. Elnök lett újra dr. Andrejevics Mihajlo, alelnök Milyko Vozjak, külügyi titkár Popovics Szevozár, első pénztárnok Aleksza Radivojevic. Az igazgatótanács 21 tagja közül tizenegyen járt le a megbízatása. Ezeknek pótlása során bekerült az igazgatóságba a petrovgrádi alszövetség részéről Grujin Iván és a szuboticei alszövetségből Szegedinszki Nesztor.

A választások után a közgyűlést félbeszakították és a megbízottak megnézték a beogradai Jugo-Kupa mérkőzéseket. A közgyűlést este 6 órai kezdettel folytatták s ekkor került sor a zagrebi és oszijekai egyesületek javaslataira.

INGYIJA: ZsSK—Mitics (Beograd) 4:3 (1:0), barátságos.

INGYIJA: Radnicski—Szlávia (Pazova) 2:0 (2:0), barátságos.

A szláríbecsei Zanatlia K.K. február 19. és március 5.-e között nagyszabású serlegmérkőzéseket rendez

A szláríbecsei Zanatlia február 19. és március 5-ike között nagyszabású serlegmérkőzéseket rendez a Harth-féle vendégőben lévő pályáján. A verseny győztesei között nyolc értékes díjat osztanak ki. A serlegmérkőzéseken részt vehetnek a szövetséghez tartozó összes egyesületek, valamint azon alululások alatt lévő klubok, amelyek a kitűzött idő alatt befizették a nevezési díjat. Jelentkezni február 14-ig lehet a későbbi jelentkezéseket nem veszik figyelembe. A vidéki egyesületek vétkend jeggel utazhatnak Szláríbecsre saját költségükön. A benevezési díj egy csapat után 70, két csapat után 120 dinár. A benevezéseket Főlegén Ferenc ékszerész, egyesületi pénztáros címre kell küldeni. A helybéli egyesületek február 20. és március 4-ike között kötelesek ledobni, míg a vidéki egyesületek részére február 19., február 23., március 5. napok vannak fenntartva. Ez utóbbi egyesületeknek előre kell közölniük hogy melyik vasárnap kívánnak ledobni. A sorsolást február 14-ikén este 8 órakor tartják meg a Harth (volt Szszék) vendégőben. A sorsoláson való részvételre külön meghívókat nem küldenek. A sorsolás után a résztvevő egyesületeket azonnal értesítik arról, hogy melyik napon és hány órákor vesznek részt a versenyen. A sorsolás eredményét a reptélapok útján is közlik a versenyre benevezett egyesületekkel. A befizetett nevezési díjakat nem adják vissza és a versenyre benevezett de meg nem jelent egyesületek kötelesek megfizetni a nevezési díj felét. A versenyen bíródíjak nem lesznek.

A versenyt a szövetség játékszabályai szerint tartják meg. A játék hatos csapatokkal történik, a dobási sorrendet nem lehet megváltoztatni, játé-

kos csere nincs egy játékos nem szerepelhet több csapatban. A verseny hatszettes dobás kilenc fára. Minden csapat ellenfél nélkül dob le. A díjakat az elért faerdmények alapján osztják ki. Egyforma faerdményiség esetén sorsolással döntenek. Az esetleges panaszok a rendező bizottsághoz nyújtandók be, 40 dináros illeték lefizetése mellett. A bizottság tagjai a versenyrendező egyesület elnöke, titkára és három tag a résztvevő egyesületek közül. Az illeték nélkül beadott panaszokat nem veszik figyelembe. A bizottság határozatait meg nem feleltethetik. Azon egyesületek, amelyek több csapatot vesznek részt a versenyen, annyi díjat kapnak, amennyi az ültött fa érdemében megilleti őket. Előre nem látott akadályok esetén a rendező egyesület fenntartja magának azt a jogot hogy a versenyt bizonytalan időre elhalasztathatja.

A győztes csapatok a következő díjakat kapják:

I. díj 45 cm. magas ezüst serleg, a szláríbecsei Római Katolikus Iparos Legényegylet ajándéka.

II. díj 33 cm. magas ezüstserleg, a Zanatlia választmányának ajándéka.

III. díj 33 cm. magas ezüstserleg, Kovács Sándor egyesületi elnök ajándéka.

IV. díj 30 cm. magas ezüstserleg, Harth Alfréd ügyvezető elnök adománya.

V. díj, ezüst koszorú, Főlegén Ferenc egyesületi pénztáros ajándéka.

VI. díj 26 cm. magas ezüst serleg, a Zanatlia tagjainak ajándéka.

VII.—VIII. díj 29 cm. magas ezüstserleg, a Zanatlia ajándéka.

A versenyen résztvevő összes egyesületek emlékszálkat kapnak.

Rövid sport hírek

Masztrovics testnevelési miniszter szombaton este vacsorát adott a beogradai sporthírlapírók tiszteletére.

A maribori téli sport alszövetség az idén ünnepli meg fennállásának 10. évfordulóját. Ebből az alkalomból a Pohorjén megrendezik Jugoszlávia si-bajnokságát az alpesi kombinációban.

A tavaszi időjárás miatt veszélyben forog az idei si-világbaajnokság. A verseny színhelyén, Zakopanében ugyanis alig van már versenyzésre alkalmas hó.

Max Schmeling legközelebbi ellenfele, a Daily News értesülése szerint, az USA ökölvívó bajnoka: Galento lesz. A mérkőzést júniusra tervezik.

A J. A. Budge—Vines teniszmérkőzést Budge nyerte meg Baltimoreban 6:2, 6:1 arányban. Budge most 10:4 re vezet.

A Hungária a tavaszi bajnokságot ezzel a csapattal kezdi: Szabó—Kiss, Biró—Sebes, Turay, Dudás—Vidor, Müller, Cseh, Kardos és Titkos.

Lengyelország válogatott ökölvívó csapata február 12-én Poznanban így áll fel a magyar válogatott ellen: Jasinszky, Koziolok, Czortek, Wozniakiewicz, Kolezinsky, Piszarsky, Symura és Pilat. A magyar csapat Poznanból Varsóba utazik, ahol február 15-én a városi válogatottal mérkőzik.

JUGO-KUPA EREDMÉNYEK:

Beograd: Jugoszlávia—BAS-K 2:1 (2:0) és BSK—Jedinstvo 3:0 (1:0).

Szaraevó: Szlávia—zagrebi Konkordia 2:0 (2:0).

A tegnapi eredmények és a múltvasárnapi eredmények összesítése alapján a középdöntőbe jutott eddig a BSK, Jugoszlávia és a szarajevói Szlávia, míg a Hajduk—Gragyanszki közül újabb, harmadik mérkőzés dönti el a továbbjutás kérdését.

FEBRUÁR 1. szerda: A szentai Zeneegyesület hangversenye.

A szuboticei Újsáíró Klub tánemulatsága a »Beograd« különtermében. A topola-bajnai Ipartestület bálja. A városi Katolikus Négyelet Jótékonycele bálja.

FEBRUÁR 2. csütörtök: A szentai Katolikus Ifjúsági Egylet »Iglói diákok« előadása.

A bajmeki iparosok bálja. A temerini Cazdakar bálja. A ceroszlovói Munkásegységlet előadja a Szeget szeggel népszínművet. A málligysói Bela Zvezda jelmez-bálja.

FEBRUÁR 4. szombat: Mékedvelők bálja a noviszádi Polgári Magyar Baluskörben.

Farsangi Lakodalmi bál a noviszádi Református Olvasókönyvtárban. A szombori Autóklub bálja.

KUGLI HIREK

A szubotical Magyar Olvasókör jubiláris versenyén gyenge eredményt értek el a helybeli csapatok

Sok esélyük van a vidékieknek a győzelemtre

Január 20-ikán kezdődött meg a Szubotical az ország legnagyobb kugliversenye, amelyet a Magyar Olvasókör csapata, a Napredak rendezett fennállásának öt éves évfordulója. A versenyeken 26 szubotical és 41 vidéki csapat vett részt, az országrész legjobb kuglizói, úgyhogy a versenyek a kuglisport minden hívének érdeklődését felkeltették.

A héten a szubotical csapatok versenyét bonyolították le, de nem a várt eredménnyel, mert a legjobb csapatokat, így magát a rendezőegyesületet, valamint a bajnok Első Kugliklubot és az ipartestületi csapatot balszerencse kísérte, úgy hogy az ütési arány nem érte el a kisebb versenyek, vagy barátságos versenyek színvonalát. Egyétiésszámot elérnie 171 fával, ami már dül a Zvezdanak sikertült kitűnő ütésszámot elérnie 171 fával, ami már rekorderedménynek számít.

Hat nap alatt 35 csapat versenyét bonyolították le legnagyobb részük szubotical együttes volt, de néhány környékbeli is játszott. Az eredmények a következők:

Obrtnik I. 126, Obrtnik II. 90, Farina I. (Sztáribecse) 109, Farina II. 101, Jedinsztvo (Kula) 114, Napred I. (Sztáribecse) 110, Napred II. 90, Velebit (Novaréfala) 124, Zanatlja (Bajmok) 95, Katolikus Kör (Topola) 137, Zanatlja (Petrovoszelo) 113.

Szubotical csapatok:
Old-Boy 133.
Napredak csapatai:
I. 126, II. 113, III. 89, ifjúsági I. 90, II. 76.

Postás I. 107, II. 113, Postás I. 107 II. 113, Vojvodina I. 103, II. 93, AKDI 101, II. 100, Első Kugliklub 119, II. 116, Iparosdalárda I. 128, II. 105, Zanatlja I. 124, II. 89, Zvezda I. 171, II. 97, Szlávia I. 117, II. 123.

Az egyéni versenyek eredményei szombatig a következők:

1. Schneider Andrija szubotical Zvezda 62, 2. Balog Lajos szubotical Zvezda 62, Radvánszki Máté Zanatlja 54 pont.

Tegnap a vidéki csapatok vonultak fel a versenyeket három pályán zavartalanul bonyolították le a versenyzők nagy számának ellenére. Az eredményeket este társasvacsora keretében hirdették ki és kiosztották a serlegeket és a díjakat.

A versenyek végső eredményét legközelebbi számunkban közöljük.

A szubotical TTC Csantaviren. A CsAK ujonnan szervezett asztaliteniszszakosztálya február 5-én bemutatómérkőzést rendez a jöhrü szubotical TTC csapatával. A mérkőzés a Dankóvendéglőben lesz. A csantaviri közönség kíváncsian tekint a szuboticaliak szereplése elé, akik között ott lesz Harangozó I. és Harangozó II. is.

KIKAPOTT A DERBY COUNTY

Az angol liga szombati eredményei: Arsenal—Aston Villa 3:1., Bolton Wanderers—Leicester City 4:0, Charlton—Middlesbrough 3:0.

Manchestre United—Chelsea 1:0
Everton—Huddersfield Town 3:2
Grimsby—Blackpool 2:0, Leeds United—Liverpool 1:1, Preston North End—Birmingham 5:0, Stoke City—Derby County 3:0 (nagy meglepetés), Sunderland—Brentford 1:1, Wolverhampton Wanderers—Portsmouth 3:0.

Az élcsoport sorrendje most: 1. Derby County, 2. Everton, 3. Wolverhampton, 4. Ilvepool, 5. Middlesbrough, 6. Stoke City.

MARINETTI A HARMINCÉVES FUTURIZMUSRÓL. Pénteken reggel Beogradba érkezett Marinetti, a futurizmus híres alapítója. Marinetti természetesen nyomban az irodalmi érdeklődés központjába került. Az újságírók testületileg keresték fel szállóbeli lakásán és nyilatkozatot kértek. Marinetti kijelentette, hogy a futurizmus most ünnepli harmincéves jubileumát és az elmúlt harminc esztendőben nagy eredményeket ért el. Annakideián az irodalom telve volt multbanező emberekkel, ezeket septe ki a futurizmus, amely a jövő helyes kialakítását tűzte ki célul. A futurizmus hívei kezdetben formális csatákat vívtak a régi irodalmi irány iróival. A futuristák között volt Mussolini is. A futurizmus már a háboru alatt politikai térre lépett, amikor a nagyantant oldalán való beavatkozást sürgette. Egyébként a futurizmus beteljesülését politikai téren a fasiszmus jelenti, amely szintén nagy bátorsággal vágott a jövő kialakításának.

URANIA MOZI, NOVISZAD

Ma bemutató

Asszony a válaszfuton

MAGDA SCHNEIDER
Hans Söhnker, Georg Aleksander
A budapesti filmgyár idei remekműve

Növényharmat

a legjobb és legerősebb házi fluid Minden csöppje aranyat ér! Ára 12 dinár Kapható patikákban és kereskedésekben. — Főlerakat Apoteka Gebauer Bač. 190

»FLORODOR«

szakorvosi felügyelet mellett készül, eltünteti mitessert, pattanást és ráncokat. Ára Jugoszláviában Din. 22.— Kapható szaküzletekben. Főlerakat »Vegetabilia« Noviszad 5124

Dr. Filipon creme a legjobb és legkedveltebb nappali krém. Ára helyben és vidéken 14.— dinár. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal;
Noviszad, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21-37, éjjel 20-58
Felelős kiadó: **Andreo Dezső**
A kiadó igazgatója: **Blažek Ferenc**
Preplata — Előfizetés:
Egy óra . . . . . 28— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra . . . . . 80— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre . . . . . 160— dinár
(kihordó útján 172 din.)
Izlezi svakodnevno - Megjelenik naponta
Pošt. čekovni račun - Postacsekkszámla:
Zagreb, 46.692

— Hát ezzel a bamba némettel mi lesz, nagy jó uram? — tette föl újra a kérdést Miska, aki mint valami poroszló, egész idő alatt a dragonyos mellett örködött.

Wunder megérezte, hogy megint órá került a szó és szép ábrándjait gyorsan elűzte a félelem. Nem fogják-e ezek most már csakugyan megölni, miután akaratlanul minden titkukat megtudta?

Félelme nem volt alaptalan. Az öreg Fülés egy véleményen volt Miskával:

— Nem tudom, Apagyi öcsém, mi sorsot szánt kigyelmed ennek a nyavalyásnak. Ha tán arra gondolsz, hogy Munkácsra viszi, gondolja meg, hogy mindenféle csak úgy nyüzsögnek a császári katonák; tavasz nyitával szétáradtak a falvakba, hogy az istenadta népet utolsójából is fölraabolják s ez bizony elárulja kigyelmedeket, ha cimborákra bukkan. Akkor aztán mi lesz? Nem arról van szó, hogy rám is rámvall; öreg medve vagyok, készen a halálra; hanem kár volna kigyelmedekért és a Rákóczi-kincsek ama részéért, amely még a kastélyban maradt. Aztán az egész uradalom valamennyi népet halomba vágatná Karafa, azért, hogy közülök voltak a postások. Hát csak gondolja meg kigyelmed.

Apagyi komor tekintettel nézett az ijedtkepű fogolyra s megátzította rajta, hogy erősen tusakodik magában. Nemes érzülete visszariadt attól, hogy gyávaságot kövessen el, viszont nem szent kö-

(36)

telessége-e, hogy örökre elnémit-sa az árulót.

De Wunder fölfogta a perc végzetes voltát s térdre vetette magát Apagyi előtt:

— Könyörgök, nagy jó uram, — kiáltotta sirva fakadva, — kiáltotta meg az életemet! Engedelmes szolgálja, rabja leszek egész életemben, ha megkegyelmez! Ne tartson attól, hogy elárulom, hiszen már kezébe adtam magamat.

A három férfi elfordult a szármalmas embertől, aki katona léte-re a földön fetrengve, sirva rimánkodott az életéért.

De Wunderre újabb váratlan meglepetés várakozott.

Jól lát-e vajjon, vagy könnyei okozzák a furcsa látomást?

A tisztás szélén, a három magyar mögött, dragonyos őrzőjárat látott megjelenni.

Öklével kitörölte szeméből a könnyet s a fák alatt álldogáló lovasokra meredt, akik kémlelve nézegették a hoidsütötte tisztáson eléjük tünt csoportozatot.

Nincs kétség benne, azok csakugyan császári dragonyosok s még hozzá az ő csapatából! Az az ötfőnyi őrzőjárat, amely éjszakán-

ként a környéket szokta megkerülni.

Nagyot dobbant a szive az örömtől:

— Megszabadultam! — ujjongott magában.

Hirtelen fölugrott s elordította magát, ahogy csak a torkán kifért:

— Ide hozzám, dragonyosok! Itt Wunder! Segítsé!

Azzal kiugrott a három férfi közül s iszonyu gyorsasággal a dragonyosok felé iramodott.

Azok, a kiáltásokat hallva, vágatva nyargaltak a tisztásra.

— Veszett teremtette! — káromkodta el magát Miska. — Lám, a hitvány!

Előrántotta pisztolyát s a menekülő után tüzelt.

Wunder fölordított s még egy nagyot ugorván előre, szétterjesztett karokkal a földre zuhant.

A dragonyosok visszatörpantak de csak egy pillanatra, aztán kardot rántva, nagy üvöltéssel Apagyiékra támadtak.

Ezek elkészültek a legvégsőre. Mindhárom pisztolyt szegeztek támadóikra s rájuk tüzeltek.

Apagyi és Miska lövése talált:

két dragonyos nyomban lefordult a lóról.

A másik három már közvetlen közelükben volt s vágásra fölemelt karddal rontott rájuk.

Kardot rántott Apagyi és Miska is, de nem sok reményük volt a győzelemre az egyenlőtlen küzdelemben.

Az egyik dragonyos Miskára tört és iszonyu csapást irányzott a fejére. Miska félreugrott s visszavágott, de a kard a katona üres kardhüvelyére csattant s kettétört rajta.

Most a német újra Miskára ment, hogy összeapritsa.

Szegény feje, most már igazán a halál fia volt.

Hanem most főnről, a sziklaoldalról halk pendülés hallatszott, valami suhogás támadt s éppen, mikor a német már le akart csapni Miska fejére, nyilvessző furódott a nyakába, egészen átütve azt.

A dragonyos kiejtette kezéből a kardot s egy jajkiáltással a földre zuhant.

Apagyi sem birt a maga ellenfelével.

Néhány csapását kivédte, meg is sebezte a lovát vagy kétszer, hanem a német nem tágitott, mindegyre rajta volt Apagyin és sulyos kardjával vesztetül csapdosott a fejéhez.

Vége lett volna Apagyinak, ha itt is közbe nem avatkozott volna az ismeretlen segítő.

Újabb nyilvessző csapott a küzdők közé s a dragonyos átlőtt mellet zuhant le a lóról.

(Folytatjuk)